

Op te bergen
in de band van
17 februari 2010

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Samenvatting

**van de vergadering van de
Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie**

gehouden op 3 februari 2010

Samenvatting Inspraakbijeenkomst over Provincie Nieuwe Stijl (PNS)

Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie (BFE)

Datum: 3 februari 2010

Aanwezig:

De voorzitter:

B. Peters (CDA), voorzitter statencommissie BFE

De leden:

A. van der Tuuk (PvdA) (vicevoorzitter)
J.J. Baltés (VVD)
H. Beerda (PvdA)
M.A.M. Berends (PvdA)
W.A.R. Boer (PvdA)
H.H. van de Boer (VVD)
mevrouw K.J. Datema-Klöppling (SP)
D.B. Dijkstra (CDA)
K.R. Dijkstra (PvdA)
R.D. Esseveld (SP)
R. Fokkens (PvdA)
mevrouw W.G. Goudriaan-Visser (PvdA)
E. Hemsteede (PvdA)
H.R. Hornstra (PvdA)
A. Huizing (PvdA)
S. de Jong (CDA)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
A. Kerstholt (VVD)
H. Klaver (CDA)
J.H. Lammers (CDA)
J. Langenkamp (GroenLinks)
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuizen (CDA)
T.S. Medemblik (ChristenUnie)
mevrouw J.H. Mustamu (PvdA)
P.H. Oosterlaak (SP)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)
A.G.H. Peters (CDA)
mevrouw G. Seinen (CDA)
J. Slagter (PvdA)
mevrouw G.H. Smith (GroenLinks)
mevrouw M. Stijkel-Kuijpers (ChristenUnie)
A. Timmerman (VVD)
G.J. Udding (VVD)
E.R. Veenstra (PvdA)

J. Vester (SP)

A. Wendt (ChristenUnie)

R. Westerhof (SP)

Th.J. Wijbenga (CDA)

B.J. Ziengs (VVD)

mevrouw J. Stapert statenadviseur/commissiegriffier BFE

Voorts aanwezig de leden van GS:

mevrouw A. Haarsma (PvdA)
mevrouw J.G. Vlietstra (PvdA)
H. Baas (ChristenUnie)
R.W. Munniksma (PvdA)
J.H. Bats (VVD)

Afwezig: mevrouw A.H. Mulder (CDA),
L. Bomhof (VVD)

mevrouw T. Klip-Martin (VVD), gedeputeerde

1. Opening

De voorzitter, de heer B. Peters, opent met een welkom aan de aanwezigen de bijeenkomst waarin insprekers de gelegenheid krijgen om een reactie te geven op het onderwerp Provincie Nieuwe Stijl (PNS).

De voorzitter geeft aan dat PNS onderwerp van discussie zal zijn in de extra statencommissievergadering BFE op woensdag 10 februari a.s. aanvang 17:30 uur. De inspraakavond is een opmaat naar deze discussie. Voor woensdag 17 februari a.s. staat het onderwerp geagendeerd in de eveneens extra uitgeschreven vergadering van Provinciale Staten.

De uitgesproken bijdragen zijn aan deze samenvatting gehecht en maken onderdeel uit van de samenvatting.

De volgende instanties hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om in te spreken.

1. Sensor Groningen/Drenthe, dhr. J. Jakobs, directeur.
2. Sensor Oost Nederland, mevrouw J. van Ardenne, directeur en mevrouw H. Kupers, bestuurslid.
3. STAMM CMO Drenthe, mevrouw Y. Turenhout, directeur-bestuurder.
4. Zorgbelang Drenthe, de heer J. van Loenen, directeur.
5. Stichting Paardrijden Gehandicapten Westerbork, dhr. M. Dijk, voorzitter.
6. SportDrenthe, dhr. H. de Lang, directeur.
7. Brede Overleggroep Kleine Dorpen (BOKD), dhr. DJ Keegstra, directeur.
8. Netwerk Directeuren Welzijnsinstellingen Drenthe, mevrouw R. Goettsch, directeur.
9. Vereniging Drentse Gemeenten (VNG), dhr. P. Sniijders vice-voorzitter, burgemeester van de gemeente De Wolden.

1. Sensor Groningen/Drenthe, (v/h SOS telefonische hulpdienst), dhr. J. Jakobs, directeur

De uitgesproken bijdrage van de heer Jakobs is aan deze samenvatting gehecht.

Door de aanwezige statenleden worden samengevat de volgende vragen gesteld.

Past de provincie Groningen een bezuiniging toe op de subsidie aan Sensor, zo ja hoeveel? (GL).
Ontvangt Sensor nog inkomsten uit giften van particulieren en kerken? (CU) Wat zijn de directe gevolgen als subsidieverlening stopt en is inmiddels contact gezocht met andere partijen die de subsidie over kunnen nemen? Is het mogelijk om na een overgangperiode zelfredzaam te worden? (CDA). De VVD informeert of, wanneer de beleidsverantwoordelijkheid bij de provincie blijft, de provincie hiervoor ook geld ontvangt van het Rijk (VVD). De SP informeert of, nu door amendement 15a veel taken naar gemeenten gaan, Sensor hierover ook contacten heeft gehad met gemeenten. Tot slot vraagt de PvdA om voorbeelden van activiteiten die lokaal zijn georganiseerd.

De heer Jakobs geeft de volgende samengevatte reactie.

De provincie Groningen heeft aangegeven te willen blijven subsidiëren ook ná 2013 (bezuinigingsmoment) maar de subsidie wel te verminderen, met hoeveel is niet bekend.

Uit giften ontvangt Sensor circa € 10.000 per jaar.

Wanneer provinciale subsidie wordt stopgezet betekent dit dat Sensor Drenthe ophoudt te bestaan.

Op dit moment wordt naar partners gezocht om de krachten te bundelen. Incidenteel wordt er wel eens een geldbedrag binnengehaald, maar niet structureel. Het is geen optie om te snijden in personeelskosten en kosten van vrijwilligers, zij dragen Sensor.

De taak van de telefonische hulpdienst was geregeld in de Welzijnswet, nu WMO. Er is sprake van een grijs gebied, maar wettelijk zijn de werkzaamheden van Sensor geen provinciale taak. Met gemeenten zijn geen contacten opgenomen over de uitvoering van taken (amendement 15a) voor zover bekend. De heer Jakobs ziet het ook als een onbegaanbare weg om de werkzaamheden te verdelen over de gemeenten. Op dit moment wordt door 12 provincies subsidie verstrekt aan Sensor stichtingen. Inkomsten van gemeenten zijn er niet.

2. Sensor Oost Nederland, mevrouw J. van Ardenne, directeur en mevrouw H. Kupers, bestuurslid

De uitgesproken bijdrage van mevrouw van Ardenne is aan deze samenvatting gehecht. Voorafgaand aan die bijdrage meldt mevrouw Kupers als bestuurslid van Sensor Oost Nederland dat tweemaal wordt ingesproken om te benadrukken dat het op termijn beëindigen van de subsidie een hele aderlating zal zijn voor het belangrijke werk wat wordt verricht. Zij pleit voor optimale waarborging van deze werkzaamheden.

Sensor heeft Drenthe opgedeeld in Noord en Zuid, waarbij Noorddrenthe onder Sensor Drenthe/Groningen valt en Zuiddrenthe onder Sensor Oost Nederland.

Door de aanwezige statenleden worden samengevat de volgende vragen gesteld.

Is de uitbreiding van de dienstverlening gebaseerd op meer vraag of meer aanbod van hulpverlening? (PvdA) Heeft, zo vraagt de VVD, de provincie hier wel een taak? En is onderzoek gedaan naar het voorkomen van zwaardere hulpverlening door de inschakeling van Sensor? De CU vraagt of ook subsidieverzoeken bij gemeenten zijn ingediend als het gaat om projectsubsidie. Hoe zit het met de subsidie die de provincie Overijssel geeft, wordt die ook afgebouwd? (GL)

Mevrouw Van Ardenne geeft de volgende samengevatte reactie.

Uitbreiding is noodzakelijk omdat er meer vraag is gekomen, ook is vernomen dat het goed is om meer naar buiten te treden én hebben bellers aangegeven behoefte te hebben aan een vast contact (maatje). Er is geen wetenschappelijk onderzoek gedaan of Sensor de inschakeling van zwaardere hulpverlening voorkomt. Wel komt dit geluid via kranten/media bij hun binnen: "dankzij Sensor leef ik nog". Gemeenten willen aangetoond hebben dat bellers uit die betreffende gemeente komen, dat is niet mogelijk. Bellers bellen anoniem. Het zou via de WMO kunnen als gemeenten dit willen bundelen. Soms is een incidenteel subsidieverzoek aan een gemeente gedaan. Dit kost in verhouding echter (te) veel energie. Contacten met welzijnsinstellingen zijn er wel. De provincie Overijssel verstrekt subsidie tot 2013, wat daarna volgt is nog niet bekend. Tot slot geeft mevrouw Van Ardenne aan dat zonder de basissubsidie van de provincie het ook niet haalbaar is om extra subsidie van anderen binnen te halen.

3. STAMM CMO Drenthe, mevrouw Y. Turenhout, directeur-bestuurder

De uitgesproken bijdrage van mevrouw Turenhout is aan deze samenvatting gehecht.

Door de aanwezige statenleden worden samengevat de volgende vragen gesteld.

In het genoemde voorbeeld van Zuid-Holland wordt stevig bezuinigd hoe kan dit dan een goed voorbeeld zijn zoals in de bijdrage wordt genoemd? (GL) Wat houden die afspraken in Zuid-Holland in? Waarom is sprake van een signaalfunctie als er geen provinciaal beleid meer is? (VVD) Er is een transitie gaande, is STAMM flexibel genoeg om die omkeer te maken? Waarom wordt gezegd dat STAMM het absoluut niet gaat redden? Welke bovenlokale taak valt weg als STAMM ophoudt te bestaan? (PvdA) Wanneer de overgangstermijn langer is lukt het dan wel? (CDA)

Mevrouw Turenhout geeft de volgende samengevatte reactie.

In Zuid-Holland is heel nadrukkelijk nog een taakstelling bij de provincie neergelegd, wél wordt de subsidie sterk afgebouwd. De provincie maakt daar met gemeenten regionale afspraken op sociaal terrein die overeenkomen met de sociale allianties in Drenthe. De toegevoegde waarde in Zuid-Holland is dat een aantal boven lokale zaken collectief geregeld zijn. STAMM is flexibel genoeg om hierop in te spelen en de omslag te maken.

STAMM verwacht dat een aantal zaken niet op gemeentelijk niveau worden afgewikkeld. Met het huidige voorstel betekent het dat zij 60% uit de markt moeten halen. Bij een krimpende markt, iedereen moet bezuinigen, is dat niet haalbaar. De bovenlokale taak die wegvalt is de ondersteuning aan gemeenten en instellingen.

Wanneer de overgangperiode wordt uitgesmeerd is er in ieder geval een kans om geleidelijk te faseren wat een basis is om te overleven.

4. Zorgbelang Drenthe, de heer J. van Loenen, directeur

De uitgesproken bijdrage van de heer van Loenen is aan deze samenvatting gehecht.

Door de aanwezige statenleden worden samengevat de volgende vragen gesteld.

Als de transitietermijn langer duurt betekent dit een grotere overlevingskans voor Zorgbelang? Zijn er al gesprekken met gemeenten opgestart? (CDA) De VVD vraagt om de provinciale taak toe te lichten. Was schaalvergroting ook aan de orde als PNS niet de discussie was? (PvdA) Hoezo overleg met de Minister over opschaling en wat betekent dit voor het provinciefonds? Op welke wijze kan Zorgbelang een onafhankelijk positie innemen? (PvdA)

De heer van Loenen geeft de volgende samengevatte reactie.

Schaalvergroting is noodzakelijk, onderbrengen bij de gemeenten is geen optie, dit zou teveel versnippering betekenen. Ook zonder PNS is schaalvergroting noodzakelijk. Gesprekken met gemeenten zijn gaande over incidentele opdrachten bijvoorbeeld i.k.v. de WMO. Zorgbelang wil door sterk in te zetten op de signaalfunctie, kwaliteitsverbetering afdwingen voor haar cliënten. Dit gaat uit boven het individuele zorgbelang. Die signaalfunctie komt ook terug in PNS rapport. Of en op welke wijze de provincie een taak heeft moet met elkaar en met het ministerie van VWS worden besproken. Het is logisch dat daarbij ook de discussie over de middelen gevoerd moet worden. Juist door de provinciale bijdrage kan Zorgbelang een onafhankelijke positie innemen en zo de luis in de pelsfunctie vervullen.

5. Stichting Paardrijden Gehandicapten Westerbork, dhr. M. Dijk, voorzitter

De uitgesproken bijdrage van de heer Dijk is aan deze samenvatting gehecht.

Door de aanwezige statenleden worden samengevat de volgende vragen gesteld.

Wat zijn precies de consequenties voor de manege als de subsidiëring stopt? In Meppel is een vergelijkbare manege, wat is het verschil met Westerbork? (PvdA) Hoelang heeft de manege nodig om de organisatie om te bouwen als de subsidie helemaal stopt? (CDA) Wat is het antwoord van gemeenten op de vraag om subsidie? (GL) Komen de kinderen uit alle gemeenten in Drenthe? Besteden cliënten hun Persoongebonden budget (PGB) aan het paardrijden? (CU)

De heer Dijk geeft de volgende samengevatte reactie.

De Manage zal haar uiterste beste doen om te blijven bestaan. Er zal een verschuiving gaan plaatsvinden, als de subsidie stopt, naar commerciële activiteiten. Dit gaat vervolgens ten koste van de doelstelling van het paardrijden voor gehandicapten. Het lesgeld gaat omhoog, paardrijden wordt zo een elitesport. Om reden van een eventuele noodzakelijke ombuiging is al begonnen met een zorg-

manege. Dit staat nog in de kinderschoenen. Het verschil met de manege in Meppel is dat de 'moeilijkere' gevallen naar Westerbork gaan. Het is wisselend waar de mensen vandaan komen. De meeste subsidie betaalt de gemeente Midden-Drenthe en juist die heeft aangekondigd hierop te gaan bezuinigen. De bijdrage is gezakt naar 20%, nog lager en er blijft niets over. Aan gemeenten worden alleen in uitzonderlijke gevallen iets gevraagd. Met Midden-Drenthe als 'thuisgemeente' is een andere relatie. De organisatie van de stichting is te klein om met alle gemeenten contacten te onderhouden. Vroeger kwamen de kinderen uit alle gemeenten er vindt nu een verschuiving plaats. Reden om te starten met de zorgmanege. Sommige cliënten gebruiken hun PBG, anderen niet.

6. SportDrenthe, dhr. H. de Lang, directeur

De uitgesproken bijdrage van de heer de Lang is aan deze samenvatting gehecht.

Door de aanwezige statenleden worden samengevat de volgende vragen gesteld.

Wordt het lastiger om met PNS het Olympisch plan te verwezenlijken? (PvdA) Als topsport niet werkt om meer breedtesport te krijgen, kan dan beter niet helemaal worden gestopt? (VVD) Aan welke overgangperiode denkt SportDrenthe en wat kunnen ze hier zelf aan bijdragen? (CDA) Wanneer 2028 even wordt losgelaten is een overgangperiode dan ook noodzakelijk? (GL) Hoe kan worden omgegaan met minder middelen, want zowel gemeenten als de provincie moeten bezuinigen (PvdA).

De heer de Lang geeft de volgende samengevatte reactie.

Als de gemeenten in 2012 de fakkel van het Olympisch plan moeten overnemen en ze moeten ook bezuinigen wordt de bodem onder het plan vandaan gehaald. De provincie kan als initiatiefnemer niet de fakkel overdragen aan partijen die dit nog niet kunnen. Het tempo van PNS zal er toe leiden dat het plan tussen wal en schip valt. De provincie zou een beroep op haar reserves moeten doen. Stoppen met topsport is geen optie, maar topsport leidt niet automatisch tot meer sporten. Als overgangperiode is het belangrijk om met de gemeenten op te trekken tot 2016, een ijkmoment in het Olympisch plan. Wanneer nu een kink in de kabel komt is sprake van desinvestering.

Ook zonder Drenthe 2028 moet samen met de gemeenten worden opgetrokken, waarbij de provincie als spelbepaler nodig is. Omgaan met beperkte middelen kan alleen door heel creatief te zijn.

Tot slot biedt de heer de Lang de voorzitter een fakkel aan die hij tot 2016 niet mag teruggeven.

7. Brede Overleggroep Kleine Dorpen (BOKD), dhr. D J Keegstra, directeur

De uitgesproken bijdrage van de heer Keegstra is aan deze samenvatting gehecht.

Door de aanwezige statenleden worden samengevat de volgende vragen gesteld.

De BOKD is niet positief over het KIN (Kennis-Innovatie-Netwerken) hoe komt dat? (CU) Waarom wordt de BOKD niet actiever bij provinciale zaken betrokken? (CDA) Was PNS al een feit toen de BOKD met gemeenten sprak over subsidiëring? (PvdA). In andere provincies spelen overleggroepen van de dorpen wel een belangrijke rol, waarom is het in Drenthe misgegaan? (PvdA). Tot slot wil de PvdA nog weten waar het hoofdaccent ligt van de BOKD, bij belangenbehartiging van dorpen of is het een verlengstuk van de kwaliteitsverbetering van de provincie? (PvdA)

De heer Keegstra geeft de volgende samengevatte reactie.

Ja, zij hebben twijfels of het KIN wel goed gaat, misschien zijn ze hier ook niet goed mee op de hoogte. De BOKD valt onder welzijn, binnen de provincie, en niet onder Omgevingsbeleid. Zij zijn met leefbaarheid bezig en worden nergens bij betrokken. Met gemeenten is ongeveer 1 ½ jaar geleden gesproken toen PNS net in ontwikkeling was. Wat er mis is gegaan, is niet bekend, misschien had de BOKD meer aan PR moeten doen, maar het belangrijkste is dat in het provinciehuis iets is misgegaan

door de BOKD niet te betrekken bij (ruimtelijke/landelijke)ontwikkelingen. Het hoofdaccent van de BOKD ligt bij de intermediaire functie richting overheden, m.n. de provincie én bij de ondersteuning van hun leden, niet meer zozeer bij belangenbehartiging zoals voorheen het geval was.

8. Netwerk Directeuren Welzijnsinstellingen Drenthe, mevrouw R. Goettsch, directeur

De uitgesproken bijdrage van mevrouw Goettsch is aan deze samenvatting gehecht.

Door de aanwezige statenleden worden geen vragen gesteld.

9. Vereniging Drentse Gemeenten (VNG), dhr. P.H. Snijders vice-voorzitter, burgemeester van de gemeente De Wolden

De heer Snijders geeft samengevat de volgende bijdrage.

Als vice-voorzitter van de VDG wil hij de gemeentestem over het onderwerp PNS laten horen. De kerntakendiscussie bij gemeenten raakt alle inwoners en instellingen in het sociale domein. Ook gemeenten voeren kerntakendiscussies. De VDG is voorstander van de zachte landing waarover in dit kader wordt gesproken. Er is begrip dat het voorstel eerst met provinciale staten wordt besproken, maar de VDG betreurt het ook enigszins. Het is zaak om de verdere concretisering van de plannen vroegtijdig met de gemeenten te overleggen. Hij verzoekt PS dan ook om GS hiervoor de ruimte te geven.

Door de aanwezige statenleden worden samengevat de volgende vragen gesteld.

Is de VDG het eens met het rapport Amen is geen Amsterdam waarin staat dat een aantal taken van het middenbestuur beter naar de gemeenten kan gaan? (CDA) Ziet de gemeente een rol voor de BOKD? Kunnen gemeenten hiervoor geen uniforme regels maken? (VVD). GL wil weten waarom het niet vanzelfsprekend is dat gemeenten taken overnemen en of dit ook te maken heeft met de omvang van de gemeenten. De PvdA vraagt of PNS voor gemeenten een kans of een financiële kwestie is. Kunnen gemeenten de extra taken invullen ook mede gezien de bezuinigingen die er aan komen? (VVD) Is het denkbaar dat gemeenten tegen de provincie gaan zeggen dat bepaalde taken toch bovenlokaal zijn en bij de provincie thuis (blijven) horen? (VVD)

De PvdA is verbaasd over de volgorde van de discussie over de kerntaken. De discussie op gemeentelijk niveau moet nog plaatsvinden, maar op 17 februari a.s. gaan PS al een besluit nemen. Er moeten geen besluiten worden genomen die later worden betreurd.

De PvdA vraagt of de VDG zich kan vinden in PNS. De SP informeert of de VDG met het gekozen tijdpad uit de voeten kan. Daarnaast wil deze fractie weten of al een reactie is te geven op de uitspraken van de aanwezige instellingen die betreuren dat ze zich tot 12 verschillende gemeenten moeten wenden. Tot slot merkt het CDA op zich zorgen te maken of het gevraagde overleg door de gemeenten met GS nog wel vóór de gemeenteraadsverkiezingen kan plaatsvinden. Dit is noodzakelijk omdat PS op 17 februari a.s. een besluit moet nemen om zodoende in de pas te kunnen blijven lopen met de begroting.

De heer Snijders geeft de volgende samengevatte reactie.

Het rapport Amen is geen Amsterdam is in alle gemeenten besproken. De overname van taken is niet vanzelfsprekend ook niet als daar geld bij komt, maar het merendeel van de genoemde taken passen goed bij de gemeenten. Het primaat ligt bij de gemeenten. Belangrijk is dat er concrete afspraken worden gemaakt met de gemeenten, ook voor de overgang. De voorkeur gaat uit naar afspraken per portefeuille met de betreffende (12) portefeuillehouders. De noodzaak om als gemeenten gezamenlijk

zaken op te pakken wordt zeker gezien, bijvoorbeeld bij de WMO. Veel gemeenten zijn bezig met dorpsvisies, de BOKD zou daarbij een rol kunnen spelen, exploitatie is alleen een ander verhaal. Gemeenten worden geacht hun taken uit te voeren de grootte van gemeenten is daarbij niet van belang. PNS wordt gezien als een kans, een logisch gevolg van landelijke keuzes, waarbij de gemeente als 1^e keus wordt gezien om taken uit te voeren.

Waar taken het beste kunnen worden neergelegd is onderdeel van het overleg met GS. Gemeenten hebben ook zelf een takendiscussie te vervullen, de uitkomst kan daarom nog veranderen. Om die reden wil de VDG ook zo snel mogelijk met GS om de tafel waarbij ook de 'zachte landing' aan de orde moet komen. Wil PS hiermee ook rekening houden? Op hoofdlijnen kunnen de gemeenten met PNS uit de voeten, op onderdelen zijn nog verschillen.

De spanningen van de aanwezige instellingen wordt gezien, maar wanneer gemeenten gezamenlijk gaan optrekken moet het mogelijk zijn.

Tot slot spreekt de heer Snijders nogmaals de wens uit van de gemeenten om op zo kort mogelijke termijn het overleg aan te gaan met het college van GS.

3. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21:05 uur met de conclusie dat de insprekers veel stof tot nadenken hebben achtergelaten.

, voorzitter

, secretaris

Inspraakavond Provinciale Staten Drenthe 3 februari 2010

INLEIDING

- Geachte leden van de provinciale staten.

Als directeur van Sensor Groningen Drenthe verheugt het mij bijzonder om u in deze statenzaal toe te mogen spreken. De aanleiding hiervoor vind ik helaas een stuk minder verheugend. Want er heerst grote onzekerheid over de continuering van de subsidie en de mogelijk gevolgen ervan. Het positieve hiervan is dat u de gelegenheid biedt om er wat aan te doen. Voordat ik daarmee verder ga wil ik u graag duidelijk maken wie we zijn en wat we doen.

WIE IS SENSOOR GRONINGEN DRENTHE EN WAT DOET ZIJ

- Sensor Groningen Drenthe was eerder bekend onder de naam SOS Telefonische Hulpdienst. Het is een maatschappelijke onderneming met een stichtingsvorm die al bijna 50 jaar bestaat.

De doelstelling van Sensor Groningen Drenthe is het bieden van emotionele ondersteuning op afstand aan een ieder die daar behoefte aan heeft. Primair betreft het de inwoners van de beide provincies. We doen dit laagdrempelig en anoniem via de telefoon en zijn uniek door de volledige 24 uren beschikbaarheid, dus dag en nacht.

Er wordt echte aandacht gegeven en een goed gesprek gevoerd via de telefoon gegeven en sinds kort via de chat. De gesprekken worden gevoerd door vrijwilligers, telefoonwachten genoemd. Zij zijn daarvoor speciaal opgeleid. Als eerste vrijwilligerstraining in Nederland voldeed deze opleiding aan de zogenaamde Spen-certificering. Sensor Groningen Drenthe beschikt continue over ongeveer 60 vrijwilligers.

In verschillende diensten, dus ook nachtdiensten, 24 uur per dag en 7 dagen per week wordt de telefoon bezet. Iedereen in de provincie kan bellen en op jaarbasis vinden er ruim 11.000 gesprekken plaats.

De meeste bellers zijn tussen de 30 en 60 jaar en er beller meer vrouwen dan mannen.

Verreweg de meeste gesprekken gaan over: eenzaamheid, psychosociale problematiek en relatieproblemen. Vooral de gesprekken over seksualiteit, verslaving, geweld en zelfdoding kunnen heel indringend zijn. Vaak wordt er alleen maar geluisterd met echte aandacht; soms wordt er samen naar een oplossing gezocht of wordt er doorverwezen.

- Naast het werk aan de telefoon zijn er verschillende commissies binnen de organisatie, er zijn externe intervisoren, er is systeembeheer en zijn verschillende hand en span diensten. Deze enorme inzet van vrijwilligers wordt ondersteund door, begeleid, gecoördineerd en gecoacht vanuit een kleine staf. Allemaal parttimers, een formatie van bijna 3 FTE.

- Overigens maakt Sensor Groningen Drenthe samen met de stichtingen uit overige provincies en de vier grote steden deel uit van Sensor Nederland. Op deze wijze wordt een unieke en landelijke 24 uren dekking geboden. Op het gebied van training, landelijk telefoon nummer en bereikbaarheid wordt er samengewerkt.

Inspraakavond Provinciale Staten Drenthe 3 februari 2010

DE VERANTWOORDELIJKHEID EN FINANCIERING

- Vanaf 1963 tot in de jaren 70 draaide de dienst op collectegelden van kerken en giften, logisch omdat het in eerste instantie uit particulier initiatief is ontstaan. Maar in de jaren 70 zag ook de overheid het nut en de noodzaak van het telefoonwerk in. Het toenmalige Ministerie van CRM ging bijdragen in de kosten en ook kwamen er tijdelijke gelden vanuit de toenmalige ISP-gelden (stimulering zwakkere economische regio's). Daarna was de telefonische hulpdienst een aangewezen taak van de provincies via de Welzijnswet die in 2004 werd ingetrokken. De meeste taken werden naar de gemeentes overgeheveld. De verantwoordelijkheid voor de telefonische hulpdiensten viel tussen wal en schip en leidde tot veel discussie. Uit het land kwamen er verontrustende signalen over dreigend subsidieverlies.

Daaraan maakte de huidige Staatssecretaris van Volksgezondheid Welzijn en Sport, mevrouw Bussemaker in 2008 per brief een einde. Haar opvatting was en is heel duidelijk. De beleidsverantwoordelijkheid voor de telefonische hulpdiensten blijft bij de provincies. De inwerkingtreding van de Wmo verorzaakt op geen enkele manier een wijziging in deze beleidsverantwoordelijkheid en de financiering.

Zij onderstreepte daarmee het grote belang van het werk van Sensoor. Gelukkig hebben zowel de provincie Groningen als Drenthe toen de opvatting van de Staatssecretaris onderschreven.

- In de nog lopende agenda - *sociaal doe je niet alleen* – is de provincie Drenthe heel duidelijk, er staat: *de schaal van de organisaties voor telefonische hulpverlening past bij de provincie. Het belang van deze functie is aangetoond. Wij blijven de telefonische hulpdiensten op gelijke wijze ondersteunen.*

- Hierdoor kon Sensoor Groningen Drenthe zich verder ontwikkelen. In overleg met de beide provincies werden er vele initiatieven ontplooid. Er werd een uitbelproject met een Drentse gemeente aangegaan. Via dit project werd geprobeerd de oudere eenzame medemens uit het sociaal isolement te halen. Ook werd er een chatdienst ontwikkeld. Wij hopen hiermee de specifieke doelgroep jongeren te bereiken. Op 17 februari as. wordt deze chatdienst officieel in gebruik gesteld. Onze Commissaris van de Koningin en de gedeputeerde hebben toegezegd hierbij aanwezig te zijn. Vervolgens werd de interne organisatie verstevigd. Op de net genoemde datum zal een vertegenwoordiger van de vereniging Nederlandse Organisatie van Vrijwilligerswerk het keurmerk - goed geregeld – toekennen. Dit keurmerk staat garant voor een goed geleide vrijwilligersorganisatie waar de zaken goed geregeld zijn.

Kortom, er staat een goede, degelijke organisatie, volop in beweging en ontwikkeling, midden in de maatschappij, gevormd door mensen uit de samenleving met een uiterst nuttige taak.

WAAROM SENSOOR HANDHAVEN DOOR DE PROVINCIE

- Helaas, anno 2010 is weer sprake van onzekerheid voor Sensoor Groningen Drenthe en voor haar bellers. Nu in het kader uw discussie aan de hand van de nota Provincie Nieuwe Stijl. Het is thans aan u om een goede en rechtvaardige afweging te maken. Maar ook om te bewijzen of er nog steeds sprake is van een sociale verantwoordelijkheid. Gelukkig hebt u al eerder aangetoond een betrouwbare partner te zijn en dat u in beginsel aangegane verplichtingen nakomt. Op grond daarvan verwacht ik nu ook een consistent beleid.

Inspraakavond Provinciale Staten Drenthe 3 februari 2010

Voor alle duidelijkheid en zekerheid geef ik u graag nog het volgende ter overweging.

- De kerntaak van Sensoor Groningen Drenthe wordt uitgevoerd door vrijwilligers. Dit betekent een aanzienlijke maatschappelijke participatie en in sommige gevallen een opstap naar reguliere arbeid. *Een substantiële vermindering of zelfs stopzetting van de subsidie zou tot gevolg hebben dat er op jaarbasis een inzet van meer dan 14.000 uur aan vrijwilligerswerk verdwijnt.*
- Op jaarbasis vinden er ruim 16.000 telefooncontacten plaats met meer dan 11.000 gesprekken. Waar deze gesprekken veelal over gaan heb ik u verteld. De gemiddelde duur van een gesprek is 14 minuten en de meeste gesprekken vinden in verhouding in de late avond en nacht plaats. Voor heel veel mensen die bellen betekent Sensoor nogal wat. Ze kunnen er dag en nacht terecht. Ze zijn altijd welkom en worden nooit afgewezen. Sommige mensen bellen dagelijks. *Een substantiële vermindering of zelfs stopzetting van de subsidie zou tot gevolg hebben dat deze mensen niet meer met Sensoor kunnen bellen. Ze zullen op zichzelf terug vallen. Een deel daarvan zal dan aanspraak doen op andersoortige hulpverlening zoals huisarts, maatschappelijk werk, de GGz en dergelijke. Een ander deel zal nergens anders terecht kunnen of willen en zal eventueel in een verder isolement geraken met alle mogelijke gevolgen van dien.*
- Een eventueel herhaalde blik in het kader van eventuele verschuiving van sociale verantwoordelijkheid naar de Wmo uitgevoerd door de gemeentes leidt ook nu tot dezelfde conclusie. *Gewoon niet doen, het past gewoon niet. De functie van telefonische hulpverlening verdelen over alle gemeentes is onuitvoerbaar. Ik denk hierbij ook aan de werving van vrijwilligers naar rato van de gemeentes, de landelijke dekking zal wegvallen en wat dacht u van het onderhouden van de relatie met alle gemeentelijke subsidiegevers, als ze tenminste subsidie geven. De schaal van de organisatie Sensoor past bij de provincie.*
- De hoogte van de subsidie voor de provincie Drenthe bedraagt voor het jaar 2010 € 98.100, - Ik heb aan de Rijksuniversiteit Groningen, afdeling Sociologie, gevraagd een onderzoek te doen naar de maatschappelijke opbrengst van onze organisatie. Anders gezegd: wat is de "social return of investment" voor de samenleving en wat zouden de gevolgen zijn als de organisatie zou worden opgeheven. *Als het verzoek gehonoreerd wordt zal naar mijn stellige overtuiging blijken dat de opbrengst van de organisatie in geld uitgedrukt, de zogenaamde social return, hoger zal zijn dan de subsidiekosten, de investment, voor de provincie.*
- Graag breng ik nog onder uw aandacht dat de provincie Groningen inmiddels te kennen heeft gegeven om ondanks de bezuinigingen de verantwoordelijkheid voor Sensoor Groningen Drenthe te blijven nemen, ook in de toekomst na 2012. *Een goed voorbeeld doet goed volgen, zeker als dit een goede buur betreft.*

DANKZEGGING

- Tot slot wil ik u graag hartelijk bedanken voor uw aandacht. Ik wens u veel wijsheid.

Als u om wat voor reden dan ook emotionele ondersteuning op afstand wilt, bel dan met 0900 0767, dag en nacht bereikbaar.

Contactgegevens
Jaap Jakobs,
directeur

Sensoor Groningen/Drenthe
Postbus 6022
9702 HA Groningen

telefoon 050-5255792
email: groningendrenthe@sensoor.nl
<http://www.sensoor.nl/groningendrenthe> (ook voor jaarverslag)

Sensor

ECHTE AANDACHT

Afz. Postbus 555, 7550 AN Hengelo

Sensor Oost Nederland
bel 0900-0767, dag en nacht
chat en e-mail: www.sensooroostnederland.nl

Sensor Oost Nederland in Drenthe

Allochtone VrouwenTelefoon
bel 0800-024 00 27, gratis

Luister Eens
bel 074-255 25 51

Inspraakavond Provinciale Staten Drenthe 3 februari 2010, over Provincie Nieuwe Stijl.

OuderenTelefoon
bel 074-255 25 52, bel 038-426 89 92

Telefonische Hulpdienst Agrariërs
bel 0800-024 00 21, gratis

Geachte leden van de Provinciale Staten,

Als 2^e instelling die vanavond het woord mag voeren op deze inspraak bijeenkomst over de Provincie Nieuwe Stijl, zijn wij, bestuur en directeur van Sensor Oost Nederland in Drenthe, verheugd u onze mening te mogen laten horen over de nota: Provincie Nieuwe Stijl. En graag laten wij u kennis maken met onze organisatie.

Het zal u duidelijk zijn dat in Drenthe 2 Sensor organisaties werkzaam zijn. Sensor Oost Nederland regio Drenthe, in Zuid Drenthe, vanuit onze vestiging in Zwolle en Sensor Groningen in Noord Drenthe vanuit de stad Groningen. Samen zorgen wij voor de telefonische- chat- en e-mailhulpverlening in de provincie Drenthe. We doen dat met grote betrokkenheid en zorg voor de inwoners van Drenthe. U weet ongetwijfeld dat Sensor, "gevoelig oor", sinds 2008 de nieuwe naam is voor SOS Telefonische Hulpdienst. Sensor Oost Nederland regio Drenthe doet echter meer dan telefonische hulpverlening vandaar de nieuwe naam,

Van de half miljoen mensen in Drenthe wonen er 200.000 in Zuid Drenthe het werkgebied waar wij zorg voor hebben en 300.000 mensen in het noorden het werkgebied van onze collega instelling. Wij als Sensor instellingen hebben met name oog voor de zwakkeren in onze samenleving en doen dat via een soort "modern naberschap".

Sensor Oost Nederland regio Drenthe is daarom 24 uur per dag/nacht bereikbaar voor iedereen die behoefte heeft aan echte aandacht, een gesprek of advies over andere hulpverleningsorganisaties. Dat kan via ons 0900-076 nummer of via een van onze regionale nummers. Zoals u al van mijn collega heeft gehoord bellen onze cliënten met allerlei problemen, zoals relatie problemen, verdriet bij overlijden en rouw, ziekte en psychosociale en emotionele problemen. Sommige mensen hebben heel regelmatig onze steun nodig; zij bellen iedere dag even voor een ondersteunend contact.

Sensor Oost Nederland in Drenthe verleent al sinds 1973 telefonische hulpverlening in deze provincie en hiervoor zijn wij in het verleden al 2 keer eerder in de Provinciale Staten geweest om onze organisatie aan u voor te stellen en met het verzoek om de subsidie voor onze organisaties op te trekken naar het

Stichting Telefonische Hulp- en
Dienstverlening Oost Nederland
Postbank 2883300
KvK Enschede 06085818
www.sensooroostnederland.nl

Hoofdkantoor Hengelo
Postbus 555
7550 AN Hengelo
t 074-255 25 51, f 074-255 25 53
info@sensooroostnederland.nl

Kantoor Zwolle
Postbus 1434
8001 BK Zwolle
t 038-426 89 91, f 038-426 89 93
zwolle@sensooroostnederland.nl

landelijke niveau van € 0,30 per inwoner. In 2 etappes is dat gelukt voor Sensoor Oost Nederland in Drenthe zowel als voor onze collega Sensoor instelling in Groningen. Daarmee heeft de Drentse Provinciale Staten ook de functie van Sensoor binnen deze provincie erkend en verstevigd. Tot op de dag van vandaag zijn wij u daar erkentelijk voor en geeft het ons ook goede hoop voor de toekomst. Deze subsidie gebruiken we niet alleen voor onze structurele activiteiten maar hebben we ook ingezet voor nieuwe ontwikkelingen.

Sensoor activiteiten

Naast onze reeds lang bekende activiteit van anonieme, vertrouwelijke telefonische hulpverlening, 24 uur per dag 365 dagen per jaar (waar vind je dat nog?) hebben we onze dienstverlening de laatste jaren fors uitgebreid. In 2009 zijn we dagelijks met meerder telefoonlijnen bereikbaar geweest. Concreet betekent dit circa 20.000 uur, waarin we 36.000 keer gebeld zijn en 27.000 keer tot een gesprek met "echte aandacht" is gekomen.

- Sinds 2 jaar bieden dagelijks per chat- en email hulpverlening aan met name jongere mensen die die vorm van communicatie op prijs stellen. Veel voorkomende problematiek daarbij is zelfbeschadiging, vroeger seksuele misbruik, depressiviteit en relatieproblematiek. We verlenen e-mailhulp voor mensen die graag hun probleem uitgebreid willen beschrijven en langer nadenken over problemen.
- In het kader van "Wonen, Zorg en Welzijn" hebben we ons de laatste jaren gefocust op mensen die sociaal geïsoleerd leven of eenzaam zijn, via ons telefonisch maatjes project "Luister Eens". We koppelen een deelnemer/hulpvrager aan een vrijwilliger die de deelnemer wekelijks belt. Dit maatjesproject is bedoeld voor mensen met minder sociale vaardigheden die zelf de stap om te bellen (nog) niet kunnen nemen. De Drenthse deelnemers zijn hier zeer tevreden over, vooral de mensen die op het platteland wonen en minder makkelijk elders sociale contacten kunnen realiseren.
- Een andere activiteit in dit kader van "Wonen Zorg en Welzijn" zijn onze Telefooncirkels voor groepen mensen die behoefte hebben aan een veilig en vertrouwd gevoel. Dagelijkse bellen we 's morgen om 08.30 uur de 1^e deelnemer van een cirkel en sluiten de rij aan het einde als alles goed is verlopen. Deze vorm van sociaal contact met andere mensen en Sensoor willen we graag uitbreiden naar gemeenten in ons Drentse werkgebied.
- Sensoor Oost Nederland in Drenthe zorgt ook voor de opvang bij calamiteiten van maatschappelijke aard (zoals de aanslag op Koninginnedag, vliegtuigongelukken). Onze vrijwilligers zijn getraind om adequaat te reageren in persoonlijke crisissituaties, bv. in geval van weggelopen kinderen, huiselijk geweld. Daarbij nemen we de bereikbaarheid waar voor andere instellingen buiten kantoor tijd. Deze functie willen we ook graag bij de staten leden onder de aandacht brengen.
- In het kader: "Sociaal doe je niet alleen" en de voortzettende vergrijzing werken we samen met de landelijke organisatie "Coalitie erbij" die zich specifiek richt op voorkoming van eenzaamheid en sociaal isolement, De telefooncirkels en het Luister Eens project passen daar goed in.
- Suïcide preventie hebben we uitgebreid door een samenwerkingsverband aan te gaan met het project 113Online, een activiteit ter voorkoming van suicide. Met name onze telefonische en chat-

hulpverlening voor suïcide preventie brengt ons weer bij de basis van ons werk: "Save our Souls" voor mensen die het leven niet meer zien zitten en dan juist behoefte hebben aan een gesprek. Specifiek voor agrariërs hebben we de telefonische Hulpdienst Agrariërs. Juist ten tijde van dierziekten vinden mensen uit de agrarische sector het een bemoediging te praten met vrijwilligers die zelf uit die sector komen.

Vrijwilligers participatie en organisatie

Al deze activiteiten worden door onze 120 vrijwilligers gedaan Een deel van die vrijwilligers komt uit Drenthe (o.a Meppel, Hoogeveen, Assen, De Wolden, Westerveld, Coevorden)

Sinds we ons nieuwe telefonie systeem hebben kunnen vrijwilligers indien daar behoefte aan is ook van huis uit werken en dat is belangrijk voor vrijwilligers in de kleine kernen en op het platteland. Ook zij willen participeren in het vrijwilligers werk. Zelfs met de laatste sneeuwstormen waren we 24 uur per dag bereikbaar. Overdag en 's nacht zijn er altijd 2-3 vrijwilligers tegelijkertijd aanwezig, belangrijk voor de veiligheid van de vrijwilligers maar vooral voor onze doelgroep. In een crisissituatie wil snel "gehoor" krijgen!

De vrijwilligers nemen allemaal deel aan de SPEN (Stichting Permanente Educatie Nederland) gecertificeerde Basistraining van 4 maanden alvorens zij aan het werk gaan. Deze opleiding kunnen zij ook gebruiken als zij besluiten ander vrijwilligerswerk te gaan doen, betaald werk of een nieuwe studie. Dat is wat Sensor ook betekent , maatschappelijk participatie en zinvolle (vrije) tijdsbesteding, waarbij je jezelf kunt ontwikkelen.

Vorig jaar heeft Sensor Oost Nederland het Certificaat GOED GEREGLD ontvangen uit handen van gedeputeerde Ranter van de provincie Overijssel. Hiermee is onze organisatie gekwalificeerd als een instelling die professioneel wordt geleid en die alles perfect heeft geregeld voor haar vrijwilligers. Uw CdK, de heer Jacques Tichelaar zei na zijn installatie Sensor Oost Ned. regio Drenthe te willen bezoeken, samen met gedeputeerde mevr. Haarsma. Wij nodigen de G.S.-leden uit te komen en wij zullen ze niet verhinderen ons een volgende prijs uit te reiken.

Nu de nota Provincie Nieuwe Stijl

Voorzitter, uw Staten subsidiëren Sensor Oost Nederland regio Drenthe en onze collega instelling momenteel. Sensor Oost Nederland regio Drenthe ontvangt per jaar € 54.000, subsidie.

Sensor staat in de huidige nota van de provincie Drenthe: SOCIAAL DOE JE NIET ALLEEN, Sociale Agenda 2009-2012 vermeld bij het onderdeel:

Ondersteuningsstructuur: "Op een beperkt aantal vlakken binnen het brede sociale terrein nemen wij het initiatief. De ondersteuningsstructuur voor zorgvragen, telefonische hulpvragers en dorpsbelangenverenigingen leent zich voor de provinciale schaal".

Alhoewel wij ons helemaal herkennen in uw formulering, moet ons toch van het hart dat 'zorgvragen, telefonische hulpstructuur en dorpsbelangenverenigingen' naar ons idee appels en peren in één mand zijn!

Inspraakreactie STAMM CMO Drenthe op Provincie Drenthe Nieuwe Stijl

3 februari 2010

Geachte leden van de commissie Bestuur, Financiën en Economie,

Wij hebben kennisgenomen van de nota Provincie Drenthe Nieuwe Stijl en een nadere uitwerking van het College van de rol- en taakopvatting van de provincie op het sociale domein.

Wij waarderen dat uw commissie de mening van het veld wil horen om zo tot een zorgvuldige en afgewogen besluitvorming te komen. Ik maak namens STAMM CMO Drenthe graag gebruik van deze inspraakmogelijkheid.

Allereerst waarderen we dat de provincie zich kritisch bezint op haar positionering, rollen en taken. Een goede verantwoordelijkheidsverdeling tussen rijk, provincies en gemeenten - en het daarmee voorkomen van onnodige bestuurlijke drukte - is een essentiële voorwaarde voor een slagvaardige overheid en een groter maatschappelijk resultaat. Dit juichen we toe.

Hoewel we de ambitie waarderen, plaatsen we de nodige kritische kanttekeningen bij de wijze waarop Gedeputeerde Staten hier invulling aangeeft.

Onze kritiek betreft met name:

- de gekozen (technocratische) benadering en gemis aan visie
- de onduidelijkheid over invulling provinciale taken, specifiek de wettelijke provinciale taken
- de volledige afbouw basisinfrastructuur sociale domein vanaf 2013
- de vermeende zachte landing van instellingen

Ik wil deze punten graag toelichten.

1. Technocratische vs visionaire benadering

Met de PNS is gekozen voor technocratische benadering van de rollen en taken discussie, het trekken van scherpe scheidslijn tussen sociaal en fysiek. Met als conclusie afbouw van de provinciale taken in het sociale domein. Naar onze mening doet GS hiermee geen recht aan de werkelijkheid. Sociaal en fysiek kunnen niet worden gescheiden, hooguit onderscheiden. De Drentse werkelijkheid vraagt om een integrale visie en benadering.

Wat we dan ook vooral missen is een heldere bestuurlijke visie op de toekomst van Drenthe. Wat zijn de belangrijkste en urgentste opgaven voor Drenthe? Hoe kunnen deze gezamenlijk worden aangepakt? Wat kan een ieder - gemeente, provincie en rijk - daarin bijdragen vanuit zijn eigen taakstelling en verantwoordelijkheid? Juist in een tijd waarin de overheidsfinanciën sterk onder druk staan zijn gezamenlijke echte keuzes cruciaal.

Zo zal krimp, in combinatie met ontgroening en vergrijzing, grote gevolgen hebben voor de leefbaarheid van het platteland. Op de korte termijn moeten in knelpunten op het gebied van met name wonen, werkgelegenheid, zorg en onderwijs integraal worden aangepakt. Om de complexe problematiek te

tackelen is naast de inzet van gemeenten ook de inzet van provincie, Rijk en maatschappelijke organisaties nodig.

2. Onduidelijkheid over invulling provinciale (wettelijke) taken

Allereerst missen we in PNS de invulling van de wettelijke steunfunctietaak van de provincie in het kader van de WMO (artikel 13). Provincies hebben een essentiële wettelijk bepaalde rol in de WMO. Een rol primair gericht op het ondersteunen van bij de WMO betrokken partijen, waaronder gemeenten en welzijnsinstellingen, bij de uitvoering van hun taken rondom mantelzorg, vrijwilligerswerk, wonen, welzijn & zorg taken.

In ZH - naar ik begrijp rolmodel voor Drenthe - heeft de provincie er voor gekozen om deze taak bij drie steunfunctieorganisaties te leggen (JSO voor jeugdzorg en prestatieveld 2, PJ partner voor ondersteuning op de overige prestatievelden, Timpaan voor onderzoek binnen het sociale domein), overigens sterk aangestuurd vanuit de vraag van gemeenten (via het RAS). Ons is niet duidelijk hoe de provincie dit in Drenthe denkt te organiseren. Het Zuid-Hollandse model spreekt ons aan.

Daarnaast blijft het onduidelijk hoe de provincie haar signaleringsfunctie met betrekking tot gewenste ontwikkelingen binnen het sociale domein invult. Een vorm van een onderzoeksbureau lijkt ons minimaal noodzakelijk. Waarbij wij ons kunnen voorstellen dat de provincie deze functie extern organiseert, zoals in nagenoeg alle andere provincies, waar deze functie is ondergebracht bij het provinciale CMO.

Voor de verankering van het sociale beleid verwijst GS naar het omgevingsbeleid. Googlen op kernbegrippen uit sociaal beleid levert de onthutsende constatering dat in het Ontwerp Omgevingsvisie Drenthe (100 pag) slechts 1 keer het woord sociaal maatschappelijk is te vinden, 2x sociale cohesie, 7x mensen, 13 keer sociaal economisch. Bovendien wordt daarbij dan direct verwezen naar gemeenten als verantwoordelijke overheidslaag. Van echte inhoudelijke visie of verankering van sociaal beleid binnen het omgevingsbeleid is ons inziens geen sprake, ook niet van een gedeelde/gemeenschappelijk verantwoordelijkheid. Die zeker noodzakelijk is voor het daadwerkelijk aangaan van een aantal complexe (bovenlokale) vraagstukken rondom krimp en toenemende druk op de WMO als gevolg van de overheveling van taken vanuit de AWBZ.

3. Volledige afbouw kennisinfrastructuur sociale domein

Wij vinden het vanzelfsprekend dat de provincie in het lange termijn perspectief behoefte houdt aan kennis over de gehele breedte van het sociale terrein. Wat we vervolgens niet begrijpen is de keuze van GS om de kennisinfrastructuur op het sociale domein volledig af te bouwen in 2013. En dat nog wel onder de noemer van consistent beleid. Behoud van kennis op lange termijn vraagt om duurzame investeringen in die kennisinfrastructuur, ook na 2012.

Om de noodzakelijke kennis ook voor de lange termijn te borgen pleiten wij voor een zorgvuldig proces in samenspraak met provincie, gemeenten en instellingen.

Een andere cruciaal aandachtspunt in dit verband zijn de conflicterende sturingsprincipes die GS hanteert in haar beleid. Enerzijds stuurt zij de

instellingen aan zich te ontwikkelen in het gezamenlijke innoveren en delen van kennis. Hierop investeren wij momenteel sterk. Deze opdracht staat echter op gespannen voet met het voorliggende eindperspectief waarin de provinciale (kennis)instellingen elkaars concurrent moeten worden in de vrije markt. Wij pleiten voor een heldere keuze of opbouwen kennis of vrije markt.

4. Vermeende zachte landing instellingen

GS meent instellingen een zachte landing te geven. Wij verwachten op basis van de uitwerking van PNS een keiharde landing, die we niet zullen overleven!

In de vigerende sociale agenda zijn de budgetten voor STAMM, en haar collega instellingen, geflexibiliseerd. In de praktijk wordt het budget van STAMM in de komende jaren met 40% gekort. STAMM heeft zeer proactief op deze korting geanticipeerd. In het afgelopen half jaar hebben we diverse maatregelen getroffen om onze marktpositie te versterken. Ik noem de organisatiebrede ontwikkeling marketingexpertise, een forse reorganisatie met gedwongen ontslagen, terugdringing van de overhead, verhoging van de productiviteit en de fusie met Enova. Daarmee denken we de 40% korting te tackelen onder behoud van kwaliteit en continuïteit.

Dit is overigens al een opgave van formaat gelet op de sterk krimpende (overheids)markt. Temeer daar wij moeten constateren dat de sociale allianties, die wij waarderen, voor de korte termijn een onbedoeld ongunstig effect heeft op onze marktpositie. Waar gemeenten voorheen STAMM marktopdrachten verleenden, kiezen zij nu voor inzet van STAMM via sociale allianties en blijven marktopdrachten achter.

De bijdrage van de provincie in de vorm van transitiekosten waarderen wij en is noodzakelijk gebleken omdat wij als gesubsidieerde instelling geen eigen marktconforme reserves mochten opbouwen.

Een volgende korting opvangen van 60% in 2013, is bedrijfskundig niet te realiseren. Ik kan geen scenario bedenken waarmee faillissement van STAMM kan worden voorkomen.

Wij zien hier nadrukkelijk een grote bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de provincie om de komende periode randvoorwaarden te creëren voor een zorgvuldige traject na 2012.

Zonder weerstand geen verandering!

Goedenavond dames en heren, waarschijnlijk verwacht u van mij een kritische bespiegeling over Provincie Nieuwe Stijl. Als dat zo is dan moet ik u teleurstellen, want ik heb waardering voor bestuurders en volksvertegenwoordigers die de moed tonen om existentiële vragen te stellen over rolopvatting en taakstelling van in dit geval het middenbestuur in ons land. De kern van Provincie Nieuwe Stijl zijn de vragen **wie doet wat** en **wie financiert het vervolgens**. Omdat de maatschappelijke toegevoegde waarde hierbij niet ter discussie staat en iedereen Zorgbelang Drenthe als krachtige stem van de zorgconsument inmiddels kent, wil ik in mijn bijdrage graag ingaan op de wijze waarop zorgconsumentenbeleid in ons land is geregeld.

In 1994 is uitvoering van het decentrale zorgconsumentenbeleid door het Rijk overgedragen aan de provincies, onder toevoeging van middelen aan het Provinciefonds. Om invulling te geven aan die taakstelling zijn eind jaren 90 van de vorige eeuw in totaal 28 regionale patiënten- en consumentenplatforms opgericht; op initiatief van de Provincie werd in Drenthe in 2000 het RPCP opgericht.

Het belangrijkste motief om tot invoering van een dergelijk model over te gaan, was dat door de nieuwe schaalgrootte en bundeling van krachten meer **efficiency** en **effectiviteit** in belangenbehartiging van zorgvragers bereikt zou kunnen worden. Immers een integrale benadering van patiënten- en consumentenbeleid vergroot de slagkracht en leidt tot meer resultaat.

Onder invloed van gewijzigde wet- en regelgeving, ik doel hier vooral op invoering van de Zorgverzekeringswet, vond de wetgever (VWS) het belangrijk om de positie van de zorgvrager, die in het krachtenveld van zorgaanbieders en zorgverzekeraars als volwaardige "derde partij" moet kunnen functioneren, verder te versterken. Op regionaal niveau ontwikkelden de 28 regionale patiënten- en consumentenplatforms zich tot 13 Zorgbelangorganisaties (12 provincies en de stad Amsterdam) en werd – om invulling te geven aan die "nieuwe" rol – de belangenbehartiging verder geprofessionaliseerd. Hoewel opeenvolgende ministers van VWS het belang onderschrijven van een mondige en goed geïnformeerde zorgconsument, die zoveel mogelijk in staat is om zelf te kiezen en de regie over zijn eigen zorgproces te voeren, is van een landelijk samenhangend beleid nog onvoldoende sprake. Onlangs heeft minister Klink, naar aanleiding van Kamervragen die op verzoek van Zorgbelang Drenthe zijn gesteld, aangegeven zelf het voortouw te nemen om zo spoedig mogelijk te komen tot één landelijke brancheorganisatie voor het hele PGO-veld (dat zijn patiënten, gehandicapten en ouderenorganisaties). De minister erkende daarbij ook expliciet de belangrijke rol die de regionale Zorgbelangorganisaties vervullen, maar stelde tevens heel duidelijk dat de verantwoordelijkheid (en financiering) hiervan ligt bij de provincies. Hij kondigde aan binnenkort met de provincies hierover in gesprek te gaan. Tot zover een beknopt historisch overzicht.

In het verleden was het patiënten- en consumentenbeleid vooral gericht op het ondersteunen van kwetsbare groepen met veelal een frequente zorgvraag. Ik denk in dit verband o.m. aan mensen met een verstandelijke en/of psychische beperking. Zij kunnen vaak niet zelfstandig de regie voeren over hun eigen zorgproces en hebben hulp nodig bij het maken van de juiste keuzes. Dat is en blijft een bijzondere opdracht, waarvoor Zorgbelang Drenthe zich ook in de komende jaren sterk zal maken. Maar het zorgconsumentenbeleid van de toekomst richt zich ook op innovatie in de zorg en vervult een actieve rol bij het terugdringen en voorkomen van zorgconsumptie. De kennis en ervaringsdeskundigheid vanuit het cliëntperspectief zijn daarbij kritieke succesfactoren.

Al dan niet in relatie tot Provincie Nieuwe Stijl kun je verschillend denken over de financiering van belangenbehartiging van zorgconsumenten. Zorgbelang Drenthe rekent het tot haar verantwoordelijkheid om pro-actief en constructief te kijken naar mogelijke toekomstige scenario's. In de regelmatige contacten met onze noordelijke Tweede Kamerleden hebben wij het idee gelanceerd van bijvoorbeeld een opslag op de zorgverzekeringspremie van € 0,25 per verzekerde per maand. In de wandelgangen heet dit inmiddels het "kwartje van Jan". Vanzelfsprekend kun je dit alleen op landelijk niveau regelen en bovendien zou een bijdrage via de zorgverzekeringswet wel als geoormerkt geld volledig ten goede moeten komen aan de belangenbehartiging van zorgconsumenten. Tenslotte dient de onafhankelijkheid daarvan te allen tijde gewaarborgd te zijn!

Onze Commissaris van de Koningin, Jacques Tichelaar, heeft in een interview aangegeven dat bij de kerntakendiscussie "het belang van de burger leidend moet zijn". In het toetsingskader van "Amen is geen Amsterdam" speelt het begrip toegevoegde waarde een doorslaggevende rol bij het keuzeproces. In Provincie Nieuwe Stijl wordt gesteld dat "het provinciaal belang en de daarachter liggende kwaliteit en welzijn van onze samenleving richtinggevend is aan onze taken en de wijze waarop we die uitvoeren". Bovendien houdt de provincie – ook vanaf 2012 – een signaleringsfunctie in het sociale domein.

Demografische ontwikkelingen zijn van invloed op het toekomstige beleid. In het Noorden zal er de komende jaren sprake zijn van krimp. Drenthe kent – relatief gezien – de hoogste vergrijzing van ons land. De zorgvraag zal verder toenemen en op dit moment is de zorgsector al de grootste werkgever in Drenthe. Het College van Gedeputeerde Staten ziet de verdere ontwikkeling van de zorg economie als een van de speerpunten voor de komende jaren, een ambitie die wij van harte met hen delen.

Dames en heren, wij zijn allemaal zorgconsument. Als u een keer naar de tandarts of naar uw huisarts gaat, dan maakt u incidenteel gebruik van zorg. Zorgaanbieders en zorgverzekeraars zijn in de afgelopen jaren uitgegroeid tot grote, machtige partijen. In vergelijking daarmee is de positie van de cliënt (patiënt), die bovendien in een afhankelijkheidsrelatie verkeert, nog altijd ongelijkwaardig. Los van het financieringsvraagstuk zullen zorgconsumentenorganisaties hun krachten verder moeten bundelen. Overheveling naar gemeenten staat dan ook haaks op de noodzaak om middels schaalvergroting een nog sterkere partij te kunnen worden. Om die reden heeft Zorgbelang Drenthe het initiatief genomen om in het eerste halfjaar 2010 de mogelijkheden tot een intensieve samenwerking met haar zusterorganisaties in Groningen en Fryslân nader te verkennen.

De behoefte aan een krachtige, onafhankelijke belangenorganisatie wordt ook in het Drentse zorgveld gevoeld. Ik verwijs u in dit kader naar de brief van de vier ziekenhuisbestuurders en de gezamenlijke brief namens alle huisartsen en huisartsenposten.

Ik ga afronden. Bij Provincie Nieuwe Stijl past Zorgbelang Nieuwe Stijl; gelukkig zijn we daar een aantal jaren geleden al mee begonnen! Ik dank u wel.

Inspraak bij Provinciale Staten op woensdag 3 februari 2010.

Stichting Paardrijden Gehandicapten Westerbork.

Geachte meneer de Commissaris, dames en heren van Gedeputeerde Staten, en leden van de Provinciale Staten en overige belangstellenden.

Voorzitter, toen ik afgelopen weekend deze inspraak aan het voorbereiden was en de stukken, Provincie Drenthe Nieuwe Stijl, aan het doornemen was kwam ik eigenlijk tot de conclusie dat deze inspraak voor ons wellicht niet nodig is.

Maar ja, ik sta hier nu toch en wil de aanwezigen ook niet onthouden waarom ik dat denk.

De Stichting Paardrijden Gehandicapten Westerbork heeft al een decenia lange relatie met de Provincie, en iedere vier a vijf jaar komen we hier even bijpraten.

O, ja even tussendoor voor de aanwezigen die er vijf jaargeleden niet bij waren.

De Stichting Paardrijden Gehandicapten Westerbork is een **Provinciale organisatie** waar per week 170 mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking een uur paardrijden. Daarnaast rijden er ook nog ongeveer 60 valide ruiters. Ook hebben wij een groepsaccomodatie waar in de zomermaanden 8 a 9 weken kampen worden georganiseerd voor mensen met een beperking. Al deze activiteiten worden gerund door ruim 2 fte's met daarnaast 70 tot 80 vrijwilligers die per week samen ruim 200 uren volmaken. De ruiters komen uit nagenoeg alle gemeenten van Drenthe.

Bij het doornemen van de stukken kwam ik een alinea tegen die mij uit het hart gegrepen is. Bij hoofdstuk 2 van deel 2 eerste pagina staat: **De Provincie heeft alleen een rol in de meer bijzondere segmenten als topsport als dit een economisch belang heeft of wanneer het om gehandicapten sport gaat.** Over het overige kan ik wat vinden maar is niet van evident belang voor onze organisatie.

Ik vind deze alinea volkomen terecht door GS neergeschreven, want u draagt ook de medemens met een beperking een warm hart toe. En u hebt voorzien, dat als er aan het subsidie beleid naar ons toe gemorreld wordt, wij hier van de partij zijn. Ook heeft u vast het rapport nog even ter hand genomen dat vijf jaar

geleden is opgesteld, en voor uzelf geconcludeerd dat er weinig is veranderd in de mogelijkheden tenaanzien van onze financiering.

Ook nog even ter verduidelijking voor de aanwezigen die er toen niet bij waren, wat betreft dat rapport. Vijf jaar geleden had de Provincie de Contouren Nota. Hierin zou geen plaats zijn voor onze Stichting, om dat GS van mening was de bijdrage van de Provincie bij de Gemeenten en Derden vandaan moest komen.

Er is toen op verzoek van de Provincie een onderzoeksbureau ingeschakeld die een rapport heeft geschreven over onze financieringsmogelijkheden. De conclusie van dat rapport was dat ondanks de jarenlange inspanning van het bestuur en bedrijfsleiding, voor andere financieringsbronnen, onze exploitatie niet zonder een bijdrage van de Provincie zal kunnen. Ook de door de Provincie bepleitte Gemeentelijke bijdragen is geen haalbare kaart. Ook nu niet want de bijdrage van de Provincie van ongeveer 40 duizend euro staat in schril contrast met de bijdrage van de gemeenten van samen van 3 duizend euro, waarbij wij ook nog verrast werden door een vooraankondiging van een vermindering door een van de gemeenten.

Nu dat onderzoeksrapport van toen nog onverminderd van kracht blijkt, zijn we blij met de mogelijkheid die in het rapport Provincie Nieuwe Stijl verscholen ligt. Ook op het gebied van topsport kunnen wij de Provincie op enig moment van dienst zijn. Op het gebied van Paardrijden voor mensen met een beperking is de expertise, aanwezig bij onze bedrijfsleiding nationaal en internationaal erkend. Dat zou van pas kunnen komen bij de **Ambitie** van de Provincie Drenthe om in de toekomst sportevenementen naar Drenthe te halen voor mensen met en of zonder een beperking. Ervaring is er al opgedaan bij de Wereldspelen. En trouwens is datgene wat de mensen met een beperking bij ons iedere week presteren ook niet bijna topsport.

Is er nog meer goed nieuws, ja. In het onderzoeksrapport van toen stond dat er wellicht eens gekeken kon worden naar incidentele sponsoring. Eerlijkheids halve moet ik erkennen dat het ons de afgelopen jaren toch is gelukt om iets meer te doen aan achterstallig onderhoud en door regelgeving aan ons opgelegde eisen. Een voorbeeld, van de gemeente moesten wij een brandmeld installatie laten aanleggen, kosten +/- 15 duizend euro, dat bedrag hebben wij op projectbasis bij een Goed Doel organisatie weg kunnen halen. En zo zijn er

nog een paar voorbeelden te noemen. Helaas blijkt steeds weer dat die sponsoring alleen beschikbaar is voor projecten en niet voor de exploitatie.

En de gedane investeringen moeten toch tot hun recht komen, door te blijven paardrijden met onze medemens met een beperking.

Er rest mij alleen nog om u namens onze doelgroep, bedrijfsleiding en bestuur te bedanken voor uw luisterend oor en veel wijsheid toe te wensen met de te nemen beslissingen. En zoals al eens door een gedeputeerde is gezegd, we laten u niet door de hoeven zakken, ga ik ervan uit dat u nog steeds achter die mening staat.

Dank u.

Marinus Dijk

Voorzitter, bestuur Stichting Paardrijden Gehandicapten Westerbork.

Provincie Nieuwe Stijl, sportief?

490 jaar voor Christus liep de Griekse soldaat Phidippides 42 km van Marathon naar Athene om het nieuws van de overwinning van de Atheners op de numeriek veel sterkere Perzen te melden. Na het uitbrengen van de woorden "Verheug u, wij hebben gewonnen!" in het centrum van Athene, viel de uitgeputte boodschapper dood neer!

In 1896 werd de marathon in het programma opgenomen van de eerste Olympische Spelen, die in Griekenland werden gehouden.

Op 20 januari 2010 ben ik als afgezant van de provincie Drenthe op pad gestuurd naar het Olympus van de Nederlandse sport op papendal. Daar heb ik tijdens het eerste jaarcongres van het Olympische vuur, aan een prominent gezelschap, Drenthe 2028 (DOP) mogen presenteren (na prachtig promotiefilm prov). ...En vervolgens heb ik aan de voorzitter van de counsel van het Olympische vuur, Ivo Opstelten, officieel Drenthe 2028 mogen overhandigen.

Vandaag ben ik terug gekeerd om u Statenleden van Drenthe te vertellen, "Wij hebben ons gekwalificeerd! We doen mee!"

Maar nu is de vraag, wacht mij/SportDrenthe, als eerste door de counsel benoemde Drentse ambassadeur van het Olympisch vuur, hetzelfde lot als de Griekse boodschapper? En worden we dan begraven in één van de Drents Olympische Beweegparken (die we zelf bedacht hebben)?

Op 16 december 2009 heeft u zich voltallig achter het Drents Olympisch Plan 2028 geschaard. Een plan waarin de provincie zegt er vooruit te willen lopen.

Een belangrijke rol en taak die u op zich heeft genomen om er voor te zorgen dat Drenthe 2028 haar kwalificatie waar gaat maken.

Tegelijkertijd heeft u zich op 16 december 2009 uitgesproken over uw rol en kerntaken op het gebied van het sociale domein inclusief sport. Breedtesport is niet langer uw kerntaak! Breedtesport is wél de kern waar het om gaat in Drenthe 2028.

Het grote evenement is eventueel de krent in de pap, maar de pap is een gezonde sportieve Drentse bevolking die haar talenten breed benut. Dit moet al in 2016 bereikt zijn, zodat de counsel van het Olympisch vuur een bidprocedure kan starten voor de uiteindelijke spelen in 2028 in Nederland. In 2016 moet er sprake zijn van een breed draagvlak onder de bevolking. De komende jaren zijn cruciaal!

U wilt zich bezighouden met grote topsportevenementen en het brede draagvlak van de gezonde Drent wordt een taak van de gemeenten.

En ik ken uw argumenten, maar NEE ... ik heb het vaker verhaald, top en breedtesport zijn GEEN communicerende vaten! Uw investeringen in topsport leiden hooguit tot een tijdelijke kleine opleving van de breedtesportdeelname. Gerenommeerde onderzoekers hebben wetenschappelijk bewijs aangeleverd dat het Ard en Keesie of Sven en Renate effect niet bestaat. Ook het organiseren van grote topsportevenementen leiden niet tot meer bewegen en een gezondere bevolking. Er zijn zelfs onderzoeken die het tegenovergestelde laten zien. Tijdens WK voetbal deze zomer zitten we massaal voor de TV en nemen de omzetten van de supermarkten enorm toe. Het consumentisme van sport neemt toe. De participatie aan sport daalt.

Ook de Vuelta was een succes in economisch opzicht en de beleving van de Drent was beter dan elders in Nederland. Maar het risico van slijtage bij deze beleving is groot. Kijk maar naar de verschillen tussen die in Assen en de rest van Drenthe. Vraag mijn collega uit Limburg maar naar de beleving van de bevolking in Limburg bij het zoveelste wielerspektakel waar men weer tegen dranghekken aanloopt. En hoeveel Drenten, laat staan Nederlanders doen er straks mee aan topsportevenementen? Steeds minder? Kijken we dan alleen nog naar de per galeischip ingevlogen Gladiatoren uit ander streken? Made in China? En gaan wij daardoor meer sporten? Is al onderzocht wat het effect van de Vuelta is geweest op de breedtesportdeelname? Mooie taak voor KIN instelling SportDrenthe!

Duurzame brede gedragenheid en beleving voor sport krijgen wij door het verhogen van de participatie aan sportdeelname in Drenthe. In 2016 sporten 75% van de Drenten, is een kerndoel in Drenthe 2028! De Drentse Olympische missie voor 2028 is iedereen beweegt! Ik zie het als mijn KIN taak om u te vertellen dat meer investeren in topsport niet automatisch leidt tot meer sportdeelname. Er is hier géén sprake van communicerende vaten. De volgorde is als volgt.

Je hebt eerst breedtesport, dan talent en dan top.

Vervolgens is het dan zo. Als je meer breedtesport hebt, heb je meer talent en uiteindelijk meer topsport. Zoals Olympus niet is ontstaan bij de top! Zo ontstaan topsportsuccessen wel bij een brede basis.

En hierbij kunnen grote evenementen erg helpen. Vooral grote breedtesportevenementen. Neem bijvoorbeeld de cascaderun in Hogeveen. Een breedtesportevenement waar duizenden Drenten aan deelnemen en voor zijn gaan trainen. Een evenement waarbij bijna heel Hogeveen langs het parcours staat. Wat een beleving en draagvlak zie je om te kijken naar de prestaties van familie en vrienden. Nieuwe looptalenten worden ontdekt. Dat doet wat met je. Dat is ook Drenthe!

In Drenthe 2028 is de Olympische gedachte van participatie en talentontwikkeling de kern. Uw kerntaak als fakkeldrager zou moeten zijn om er voor te zorgen dat die fakkel 2016 haalt. 2016 is namelijk in alle Olympische plannen de mijlpaal om te zien waar we staan op weg naar 2028. Het jaar 2016 is het ijkmoment. Ik citeer uit Drenthe 2028

“We gaan mét sport in de volle breedte héél Drenthe in 2016 naar Olympisch niveau brengen. Olympisch niveau staat in Drenthe voor:

- iedereen doet mee
- Drenthe is vitaal
- Drenthe is leefbaar
- Drenthe is kansrijk
- En daar hebben we allemaal profijt van, nu en in de toekomst, op sociaal-maatschappelijk, economisch, ruimtelijk en welzijns- en gezondheidsgebied.”

PNS wil die fakkel al overdragen in 2012. De gemeenten zijn dan aan de beurt om die fakkel over te nemen vindt u. Maar uw teamgenoten zijn dan nog niet zo ver. Ze worden door de kredietcrisis geremd in hun trainingsopbouw. Sterker nog ... ze zullen de komende jaren te kampen krijgen met ernstig vormverlies. Uit recent onderzoek in opdracht van de VSG (Vereniging Sport en Gemeenten) blijkt dat zeker 85 % van de gemeenten, door de kortingen op het gemeentefonds, de komende jaren gaan bezuinigen op de breedtesport inclusief sportverenigingen. Laat staan dat ze mee kunnen of willen betalen aan de extra topsportevenementen die we naar Drenthe willen halen. Want hier financieringsbronnen voor dreigen top- en breedtesport wel communicerende vaten te zijn. Je haalt er geld voor topsport uit en er is ook minder voor breedtesport. Wat dat betreft was het PS besluit in 2008 nog niet zo gek. 1€ in spaarpotje topsport, dan ook 2 € in spaarpotje breedtesport.

|

De fakkel overdragen in 2012 en dan voor de, zoveel in dit huis gebezigde, zachte landing kiezen, zal er toe leiden dat we er na de eerste ronde al uit liggen.

Wat doe je dan wel in een team op Olympisch niveau als je ziet dat je teamgenoot nog niet de kop kan overnemen? Dan spreek je je reserves aan en ga je nog even door voor een vliegende wissel.

Samenvattend

In 2010 kwalificeert Drenthe zich voor 2028. We doen mee! We liggen zelfs op kop.

Bij een zachte landing in 2012 vallen we stil en liggen we er na de eerste ronde al uit.

Met een vliegende wissel in het cruciale jaar 2016 houden we de vaart er in en gaan we voor goud in 2028!

P.S. Wees een sportief teamgenoot en spreek uw reserves aan als dat nodig is en ga voor eeuwige roem in 2028.

Provincie Nieuwe Stijl

Inspraak Brede Overleggroep Kleine Dorpen in Drenthe, 3 februari 2010

Geachte voorzitter, geachte Statenleden,

Bedankt voor deze gelegenheid om als BOKD onze mening te kunnen geven over Provincie Nieuwe Stijl. Ik zal in onze bijdrage ingaan op de volgende onderwerpen:

- het belang van een goede koppeling van "sociaal" aan "fysiek" op provinciale schaal;
- de uitwerking van de Sociale Agenda en de Sociale Allianties;
- de positie van de BOKD in PNS
- en tenslotte de toekomst van de BOKD.

Ik sta hier trouwens wat ongelukkig en ook niet voor de eerste keer. De brief van het College van 14 januari jl. over de nadere uitwerking van het sociaal domein laat namelijk een eigen interpretatie toe en geeft geen absolute duidelijkheid. Voor ons is dat lastig. Voor u niet? Waarover gaat u straks besluiten? Hoe kunt u dat weten als de uitkomsten van de implementatievoorstellen en de gesprekken met de gemeenten nog niet bekend zijn? En wat betekent uw besluit voor de verschillende instellingen: hun namen vinden wij in de brief niet terug.

(Het belang van een goede koppeling van "sociaal" aan "fysiek" op provinciale schaal)

Wij ondersteunen het belang van een goede koppeling tussen "sociaal" aan "fysiek" op provinciale schaal van harte en vinden het belangrijk dat op provinciale schaal overzicht wordt gehouden. Een soort van sociale paraplu (of parapluutje) of anders gezegd: een vangnet. Een vangnet om kennis te behouden en te delen, om missers te voorkomen en om als provincie ook op dit terrein medeverantwoordelijkheid te kunnen blijven dragen voor het welbevinden van de Drenten.

In de brief van 14 januari lezen wij:

- *"zonder mensen geen ruimtelijke processen, geen economische agenda";*
- *"bij de afstemming van 'Mijn Dag' op het woon- en leefklimaat kan sprake zijn van een toegevoegde waarde";*
- *"probleemsignalering vindt op bovenlokale schaal plaats";*
- *"de sociale of leefbaarheidcomponent wordt ingepast in economische en ruimtelijke programma's en zal dus aansluiten bij het omgevingsbeleid";*

- "het afstemmen van het woon- en leefklimaat op de demografische ontwikkelingen is van provinciaal belang".

Wij denken bij bovenstaande punten een vanzelfsprekende partner te zijn die een belangrijke bijdrage kan leveren. Maar zoals eerder gezegd: wij vinden daarover in de stukken geen duidelijkheid.

De uitwerking van de Sociale Agenda en de Sociale Allianties

Wat is er na het vaststellen van de Sociale Agenda gebeurd? De BOKD heeft haar tijd vorig jaar in ieder geval verspild aan het bijwonen van vergaderingen over het opzetten van Kennis-Innovatie-Netwerken (KIN). Het beoogde middel leek een doel op zich te worden. En de behoefte bij gemeenten bleek eind vorig jaar gering. Wij hebben ons positief opgesteld, maar we zijn teleurgesteld over de resultaten tot nu toe.

Bij de overdracht van taken aan gemeenten spelen de Sociale Allianties een belangrijke rol. Ik kan u melden dat de Sociale Allianties voor de BOKD een ver-van-m'n-bed-show zijn. Wij zijn niet betrokken bij de inhoud zoals eerder wel is toegezegd en waar we herhaaldelijk op hebben aangedrongen. Wat de Allianties nu werkelijk voor inhoud hebben en in de praktijk en voor de toekomst betekenen is ons eerlijk gezegd onbekend. Het lijken een-tweetjes te zijn tussen ambtenaren onderling of bestuurders onderling.

De provincie Drenthe zet met de Agenda in op flexibilisering. De praktijk heeft bewezen dat we er toch echt de titel "korten" op kunnen plakken. Want tegen de afspraken in is er helemaal geen zogenaamd flexibel budget waar we met goede projecten aanspraak op kunnen maken. Ook zijn ons, in tegenstelling tot wat we in de brief lezen, geen transitie-middelen ter beschikking gesteld.

Daarnaast ziet de provincie Drenthe marktwerking als de beste garantie voor kwaliteit, een euro wordt daarmee hoogstwaarschijnlijk goed besteed. Marktgericht werken, een fenomeen dat landelijk nu echt op z'n retour is. Ook vice-premier Wouter Bos wijst hierop in zijn Den Uyl lezing van vorige week. In de publieke sector is doorgaans de investering in duurzame relaties efficiënter. De provincie verlegt evenwel haar rol naar de markt en versnipperd daarbij ook nog de verantwoordelijkheid over de verschillende gemeenten. Dit leidt onherroepelijk tot verval van centrale borging van kwaliteit, en daarmee tot een minder efficiënte aanwending van middelen.

Kan de provincie haar rol als opdrachtgever nu goed aan? Wij hebben de indruk van niet en wij staan daarin niet alleen, getuige de conclusies van het onderzoek van Price Waterhouse Coopers van eind vorig jaar.

Openheid van zaken? Heldere aanbestedingsprocedures? - Tegen de afspraken in en tot onze frustratie worden wij niet in de gelegenheid gesteld mee te dingen naar of betrokken te zijn bij projecten op ons werkterrein, zoals bijvoorbeeld het krimponderzoek in ZO-Drenthe. Wij moeten afwachten totdat er resultaten bekend worden gemaakt om er vervolgens veelal op te moeten wijzen hoe het beter had gekund of hoe het er in de dorpen van Drenthe werkelijk aan toe gaat. Vanuit het defensief. Met het risico om als zeurkont en lastige club te boek te komen staan en relaties te schaden.

Bij de vaststelling van de Sociale Agenda heeft het College U en ons toegezegd dat zij voor de BOKD ambassadeur zou zijn richting de gemeenten. Wij hebben daar niets van gemerkt.

Kortom, wij hebben weinig vertrouwen in de uitwerking van de Sociale Agenda.

De positie van de BOKD

Ik sta hier nu omdat de BOKD één van de "voormalig preferente instellingen" is die onder de afdeling Cultuur en Welzijn viel (inmiddels is deze opgegaan in de afdeling SEO). De BOKD kwam daar jaren geleden terecht omdat wij ergens een plek moesten krijgen. Een vreemde eend in de bijt, moeilijk in één hokje te plaatsen, omdat wij ons bezig houden met leefbaarheidsvraagstukken op het Drentse platteland, in de meest brede zin van het woord en waarbij de koppeling tussen "fysiek" en "sociaal" altijd als bindende factor aanwezig is.

Want waar kent u ons van?

U kent ons:

- van onze inbreng op plannen als POP, POP II en het nieuwe Omgevingsbeleid;
- van de goede evaluaties van projecten als Mooi Zo Veilig Zo (over verkeersveiligheid), Dorp in 't Groen (over karakteristieke erf- en dorpsbeplanting), Dorpsomgevingsplannen en noem maar op.
- U kent ons ook als winnaar van onder andere de Drentse Cultuurprijs en de Henri Ford European Conservation Award
- en als voorloper op het gebied van landschappelijk bouwen, het ruimtelijk inpassen van woningen, lang voordat 'Kiek op Drenthe', 'Mooi Drenthe' of de term 'verrommeling' bestond.
- U kent ons ook als geestelijk vader van de 60 knapzakroutes in Drenthe. Wandelroutes over cultuurhistorie, het landschap en de dorpen, routes die sinds hun ontstaan in de jaren '80 geliefd zijn bij wandelaars uit heel Nederland.
- En onlangs heeft U ons leren kennen als organisator van het Veldnamenfestival in het Drentse Aa gebied en mede-uitgever van de Veldnamenatlas "Van Jeruzalem tot Ezelakker".
- Maar ook kent u ons als initiatiefnemer van het experiment "Dorp en Landbouw", over het belang van het agrarisch cultuurlandschap en de dialoog tussen bewoners en agrariërs daarover, en het experiment "5 Sterren Dorpen", over een nieuwe aanpak waarbij bewoners zichzelf een spiegel voorhouden en zelf verantwoordelijkheid nemen voor de leefbaarheid in het eigen dorp. Beide experimenten trekken landelijk de aandacht.

Noodzakelijk om te melden bij dit rijtje is dat wij dit alles alleen kunnen doen omdat we het samen doen met vele inwoners van Drenthe die zich betrokken voelen en vrijwillig inzetten voor hun woon- en leefomgeving. En natuurlijk ook omdat U al meer dan 30 jaar in ons investeert.

Wat u misschien niet weet is dat wij landelijk goed bekend staan. Een gedeputeerde van Zeeland zei mij laatst dat wij de beste kleine dorpen club van Nederland zijn en

dat hij zich verbaasde dat wij nog niet bij de provinciale aanpak van krimp in Drenthe betrokken waren. De landelijke coördinator van het Netwerk Platteland zei mij onlangs: jullie zijn de beste club in Nederland want jullie weten de praktijk aan beleid en wetenschap te binden en daardoor zijn jullie innovatief.

Wat u wellicht ook niet weet is dat wij op dit moment samenwerken met vele kennisinstellingen zoals de Rijksuniversiteit in Groningen, de Universiteit Wageningen, de Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting in Rotterdam, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in Amersfoort en met vele bureaus en organisaties binnen en buiten Drenthe.

Dit alles doen wij niet om geld te verdienen of iets dergelijks. Dit doen wij voor onze goede zaak: een leefbaar platteland en leefbare dorpen in Drenthe, en de betrokkenheid van bewoners daarbij.

Als publieke organisatie stellen wij, naast het behalen van concrete resultaten, onze kennis beschikbaar en delen die zodat daarmee beleid gemaakt kan worden en succesvolle initiatieven navolging kunnen krijgen. Daarmee zijn wij ook Uw voelhorens in de Drentse maatschappij.

Terug naar de positie van de BOKD. Waar hoort de BOKD thuis? Ik heb u uitgelegd dat wij een belangrijke schakel zijn tussen sociaal en fysiek, tussen mens, ruimte en economie. Past hier de term welzijn op? Als je de term juist gebruikt zeker, niet als Uw woord 'welzijn' een subsidieterm is.

Hoe ziet de toekomst van de BOKD eruit?

Wij vinden dat wij nu en in de toekomst een belangrijke partner van de provincie zijn. Raakvlakken genoeg: Vitaal platteland, Mijn Omgeving, het nieuwe Omgevingsbeleid, de aanpak van Krimp, de signalerings- en verbindingfunctie, het delen en verspreiden van kennis, etc.

Om partner te zijn en te kunnen blijven is een structurele bijdrage van u noodzakelijk.

Zonder structurele subsidie van de provincie zijn er twee mogelijkheden om ons hoofd boven water te houden: 1. structurele ondersteuning door de gemeenten, of 2. de BOKD transformeren tot een totale projectenorganisatie.

Ik zal u uitleggen dat geen van beiden ons past noch toekomst biedt.

Ik zal beginnen bij optie 2 "Projectorganisatie". De vereniging BOKD heeft een kleine professionele organisatie van iets meer dan 3,5 FTE.

- De BOKD is een partiële projectorganisatie. De kracht ligt in de continue voeling met de inwoners op het platteland. Dat geeft ook een enorme meerwaarde aan de te realiseren projecten. En het brengt direct ook een investering met zich mee die niet met winstdenken verenigbaar is.
- De BOKD is geen 'hit-and-run' organisatie, zoals andere meer project georiënteerde adviesbureaus. De cultuur binnen de BOKD en onder haar medewerkers borgen een voortdurende, laagdrempelige en waardevolle relatie met de Drentse samenleving. Dat vertaalt zich meer in lange termijn denken, dan in snelle oplossingen, met korte termijn financiering.
- Zonder structurele ondersteuning kan ons bestuur van vrijwilligers haar werkgeversfunctie moeilijk uitvoeren. Een zorgvuldig personeelsbeleid is nu nog mogelijk, maar zal dan grote risico's met zich mee brengen.
- Als instellingen op het spoor van een projectorganisatie worden gezet wacht hen veelal een triest lot. In Drenthe kennen we daarvan voorbeelden. De eerste was, jaren geleden, het DOD in Borger, later gevolgd door meerdere. Bijna altijd zijn ze failliet gegaan.
- Wij willen zonder gesel van de markt kunnen opereren en dienstbaar kunnen zijn als publieke organisatie. De BOKD is geen commercieel bedrijf. Wij verantwoorden ons in alle transparantie over ontvangen middelen. De provincie neemt diensten af tegen een overeengekomen tarief.

Wij willen onze ondersteunings- en intermediairfunctie borgen. Projectinkomsten alleen bieden die garantie niet.

Dan optie 1. Structurele ondersteuning door gemeenten.

Al lange tijd hebben wij binnen onze financiële afspraken met de provincie Drenthe geen zogenaamde vrije ruimte noch worden er projectafspraken gemaakt. Dit, in tegenstelling tot vele andere instellingen. Ik heb dit hier al eerder verteld en ik zeg het nogmaals omdat dat een belangrijk verschil is. Voor projectinkomsten zorgen wij zelf. Projectafspraken maken wij graag met gemeenten. Want deze komen voort uit de keuzevrijheid van gemeenten. Zij kiezen ervoor om met ons in zee te gaan om concrete resultaten te bereiken.

Een gemeente is niet geneigd bij te dragen in de exploitatiekosten van een provinciaal opererende organisatie. Dat bleek wel toen we naar aanleiding van de Sociale Agenda op tournee gingen langs de gemeenten. Daar gaven we voorlichting over ons werk. En het bleek dat gemeenten nauwelijks bereid zijn om ons een kleine bijdrage te verstrekken. Structurele ondersteuning hoeven we van hen niet te verwachten. Liever steken zij hun geld in hun lokale organisaties. En wat zou ons voorland überhaupt zijn als wij met 0 tot 12 gemeenten te maken krijgen die ieder voor zich afspraken zullen willen maken over onze inzet? 0 tot 12 broodheren? 0 tot 12 gemeenteraden? Kunnen wij dan blijven doen wat we nu doen? Biedt zo'n constructie garanties voor de toekomst?

- Nee, wij denken van niet.

Het verschil met onze buurprovincies Groningen en Friesland is trouwens levensgroot. In Groningen wordt de Vereniging Groninger Dorpen (VGD) in de nu liggende voorstellen als één van de zeer weinigen volledig ontzien in de komende bezuinigingsslag en ziet de provincie haar als belangrijke partner. In Friesland is onze zusterorganisatie Doarpswurk inmiddels drie keer zo groot geworden als dat wij zijn en vormt zij namens de provincie een belangrijke schakel tussen bewoners, gemeenten en provincie. En beide organisaties zijn ook nog eens preferent projectuitvoerder, moet je nagaan.

Geachte Statenleden, ik kom tot een afronding

Ik heb u verteld dat de BOKD een organisatie is:

- die sinds jaar en dag werkt op het snijvlak fysiek-sociaal en die het belang van deze koppeling op provinciaal niveau onderschrijft;
- die haar bestaansrecht en rendement heeft bewezen;
- die een belangrijke meerwaarde heeft voor het provinciaal apparaat en door vakambtenaren om haar inbreng gewaardeerd wordt;
- een organisatie met een specifieke expertise en een eigen netwerk van waaruit invulling wordt gegeven aan een signalerings- en verbindingsfunctie en die haar contacten met kennisinstellingen en anderen daartoe inzet;
- een organisatie die niet zonder haar eigen netwerk van dorpsbelangenorganisaties kan blijven doen waar ze goed in is, namelijk het verbinden van de praktijk en mensen aan beleid en wetenschap;
- een kleine organisatie die vertrouwt op eigen kunnen en al jaren bewijst, via projecten een deel van haar benodigde inkomsten te genereren;
- een organisatie die een publieke taak dient en dat wil blijven doen en die zonder structurele bijdrage haar voortbestaan tegen het licht zal moeten houden.

Ik sluit af,

U hebt gehoord dat wij geen blad voor de mond nemen. Dat bent u van ons gewend. Wij doen dat omdat wij het belangrijk vinden dat u goed geïnformeerd bent, zeker nu u voor belangrijke besluiten staat.

De BOKD wil dienstbaar blijven aan de bewoners van het Drentse platteland en de provincie Drenthe. De BOKD wil als partner verbonden blijven aan de provincie Drenthe. Daarvoor vragen wij uw partnerschap en handhaving van uw financiële ondersteuning opdat wij door kunnen gaan met ons werk. Daarnaast maken wij graag projectafspraken en willen wij graag in de gelegenheid gesteld worden om te participeren bij projecten op ons werkterrein die de provincie verstrekt.

Namens de vereniging BOKD, met haar 135 aangesloten dorpsbelangenorganisaties en inmiddels ook 130 Drentse Dorpshuizen, vraag ik u dringend om op 17 februari aanstaande duidelijkheid te geven over ons partnerschap en uw structurele financiële bijdrage.

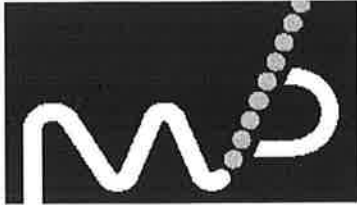
Ik dank u voor uw aandacht.

NAMENS DE VERENIGING BREDE OVERLEGGROEP KLEINE DORPEN IN DRENTHE

Dirk Jasper Keegstra,

directeur

Netwerk Welzijn Drenthe

Inspraakbijdrage Netwerk Welzijn Drenthe op nadere uitwerking Provincie Nieuwe Stijl

3 februari 2010

Geachte leden van de commissie,

In aanvulling op de brief van 25 november 2009 van het Netwerk Welzijn Drenthe maak ik graag gebruik van deze inspraakmogelijkheid.

Wij hebben kennis genomen van de discussie in de staten en van de brief van het College waarin een nadere uitwerking van de rol- en taakopvatting Provincie Nieuwe Stijl is verwoord.

In reactie op de nadere uitwerking van het College zien wij, alhoewel de formulering iets ander is, geen wezenlijke inhoudelijke verandering van het eerste standpunt van Gedeputeerde Staten.

Wij missen in het stuk niet alleen "mijn samenleving" maar ook vooral "onze samenleving" met de daarbij behorende verantwoordelijkheden.

De Provincie Nieuwe Stijl ziet zich "als strategisch regisseur aan de voorkant van een aantal beleidsprocessen, daar waar provinciale inzet meerwaarde heeft, daarbij gestuurd door vraagstukken in de maatschappij." Zo staat het in de brief van GS van 14 januari jl.

Er wordt niet aangegeven wanneer en hoe het begrip "meerwaarde" wordt ingevuld en "sturing door vraagstukken in de maatschappij" kan alleen als er een structuur is die de vraagstukken op de agenda kan zetten.

Wij spreken daarom nogmaals uit dat de waardevolle structuur die er nu is heel goed met kritische blik anders ingericht kan worden, rekening houdend met het primaat van de gemeente en een veranderende taakopvatting van de provincie. Tegelijkertijd moeten wij onze zorg uitspreken; afbouwen van bestaande structuren en het verbreken van bestaande subsidierelaties met provinciale instellingen kan heel snel.

Maar het behoud van kennis en expertise op het sociale domein komt daarmee in gevaar wanneer nog niet duidelijk is hoe de rol in onderzoek en signalering ingevuld gaat worden. Nog niet duidelijk is hoe instellingen met elkaar "kennis gaan delen". Nog niet duidelijk is met welke vragen gemeenten in de uitvoering geconfronteerd zullen worden die de lokale kracht te boven gaan.

Deze onduidelijkheden gevoegd bij een bezuinigingsopdracht zowel in de provincie als in de gemeenten en daarbij maatschappelijke en demografische vraagstukken die wij in onze brief geschetst hebben vraagt om een zorgvuldig proces.

Het lijkt nu op het weggoien van oude schoenen terwijl er nog geen nieuwe zijn, in een tijd van dreigende armoede een stap die veel schade kan berokkenen. Een nieuwe structuur van samenwerking tussen Provincie, gemeenten en het werkveld is essentieel en moet met draagvlak tussen partijen ontwikkeld worden. Wij zijn van mening dat daarvoor meer nodig is dan overleg met de gemeente wat moet leiden tot "een zachte landing".

De Provincie ziet voor zichzelf een bovengemeentelijke rol, ook op het sociale domein en koppelt die nu in een sociale paragraaf aan het Omgevingsbeleid. Vervolgens staat in het onlangs gepresenteerde Omgevingsbeleid dat de gemeente verantwoordelijk is voor het sociale domein.

De welzijnsinstellingen in Drenthe voeren lokaal in opdracht van gemeenten welzijnswerk, maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw uit in zeer brede zin. Wij kennen de lokale structuren en zijn ook van mening dat het primaat op het sociale domein lokaal moet liggen.

Maar in die soms complexe uitvoeringspraktijk en in de waan van de agenda is er weinig mogelijkheid om als gemeenten en instellingen tijd in te ruimen voor onderzoek, voor het delen van kennis en expertise op uitvoerend niveau, voor het zoeken naar innovaties op het sociale domein die nodig zijn in het licht van de demografische ontwikkelingen en de opdrachten van de WMO. Het toevoegen van deze gegevens aan de sociale paragraaf in het Omgevingsbeleid lost dat niet op. De taakopvatting van de provincie is hier te mager.

Vanuit het Netwerk pleiten wij voor een zorgvuldige overgangsfase vanaf 2012 die meer inhoudt dan "de provincie in overleg met de gemeente". Provincie, gemeenten, provinciaal en lokaal werkende instellingen op het terrein van samenlevingsvraagstukken, wonen, welzijn en zorg moeten volgens ons samen bouwen aan een nieuwe structuur die recht doet aan de verschillende taken en verantwoordelijkheden. Drenthe is als plattelandsprovincie kwetsbaar in meerdere opzichten. Economisch, sociaal en bestuurlijk moet er samengewerkt worden. Het Netwerk Welzijn Drenthe wil met de Provincie, de gemeenten, en de provinciale instellingen meebouwen aan het opbouwen van een nieuwe structuur voor samenwerking. Dank voor uw aandacht.

Namens het Netwerk Welzijn Drenthe
Roelie Goettsch
Dir Welzijn Midden-Drenthe